

Buletin INFORMATIV

Anul XX • nr. 11 (234) • Noiembrie • 2011

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CONSERVAREA ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE

Buletin INFORMATIV

Anul XX • nr. 11 (234) • Noiembrie • 2011

MINISTERUL CULTURII ȘI PATRIMONIULUI NAȚIONAL

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CONSERVAREA
ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE

013701 București • Piața Presei Libere nr. 1 • corp B 1

• etaj V / VI • telefon/fax 317 89 70

www.centrul-cultura-traditionala.ro

www.traditionalnet.ro

e-mail: contact@centrul-cultura-traditionala.ro

Director: Ciprian OGRĂZEANU

Redactor coordonator: **Oana Gabriela PETRICĂ** - director adjunct

Colectiv redacțional:

Mihaela CIORCILĂ (secretar de redacție) • **Dănuț DUMITRAȘCU**

Elena GAVRILUȚIU • **Mirela MIHĂILĂ**

Producție și difuzare: **Mariana COMAN**

Coperta I - **Maricela ISTRATE (Vaslui)** - *Turburel de Tutova*

Coperta IV - **Mariana MIHUȚ (Arad)** - *Toamnă bogată*

Fotografii de Dănuț Dumitrașcu

ISSN 1224 - 6921

Tehnoredactare: **Anca Cristina VERGULESCU**

Gustav Ioan HLINKA (Reșița, Caraș-Severin) -
Ferma visurilor mele

Fotografie de Dănuț Dumitrașcu

Mulțumim tuturor colaboratorilor
și așteptăm în continuare informații și articole de specialitate
pentru *Buletinul Informativ*.

Cercetare aplicată

Cercetarea gastronomiei tradiționale din județul Sibiu2
(Gabriela NEGRU)

Portret

Profesorul de măști5
(Dr. Corina MIHĂESCU)

Ecouri

Festivalul „Lăutarul” - ediția a VI-a11
(Prof. Elena STOICA)

*Festivalul-concurs Național de Muzică Populară
„Pe deal la Teleormănel”*14
(Iuliana CÂRNARU)

*Festivalul-concurs Național de Muzică Populară
„Pe marginea Dunării”*16
(Ștefan CĂRĂPĂNCEANU)

Agenda noiembrie 201122

Confesiuni

Ioan Măric34

Noi apariții editoriale

Studii și comunicări de etnologie39
(Gabriela NEGRU)

Cercetare aplicată

Cercetarea gastronomiei tradiționale din județul Sibiu

Proiectul cultural „Cercetarea gastronomiei tradiționale din județul Sibiu”, demarat de către Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul-Junii” Sibiu, cu sprijinul autorității finanțatoare Administrația Fondului Cultural Național, s-a desfășurat în perioada august-octombrie 2011.

Echipa de implementare a proiectului a fost formată din specialiști ai CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu și colaboratori externi: Silvia Macrea (coordonator proiect), Ilie Moise (coordonator științific), Gabriela Negru, Cozmina Costiniuc, Gheorghe Roman Bogdan, Adriana Văsii, Ioana Giurgiu, Lenuța Cristea, Nicolae Dobre și Maria Spătariu.

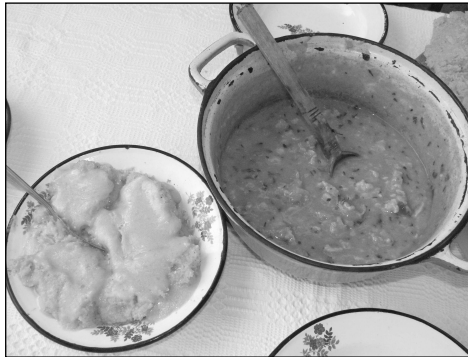
Cercetările în teren au evidențiat mâncăruri vechi, precum și o multitudine de informații de natură antropologică. În Alămor am asistat la pregătirea *tapșei*, cu mămăligă, cârnaț și brânză, și a *zamei de crechită*, adică o ciorbă care se face în cratiță; în Turnu Roșu am degustat *scoverzi* și *tocană* din carne de porc; în Apoldu de Sus am aflat despre *Brodaelawend* - supa săsească cu legume, carne prăjită și *deresală*, despre *Bertramsuppe* (supă cu tarhon), dar și despre mâncărurile servite odinioară la nunțile din localitate. Rețete preluate de la comunitatea germană au fost inventariate și în Vurpăr: *hibiză/hibază* cu prune, gogoși, alături de preparate românești:

Ciupăratul găinii

*tocăniță de pui cu mămăligă și salată de varză, pâine de casă, frământată în moldă, coaptă pe vatră și bătută de coajă, lichie cu varză și lichie cu ceapă. În Ighișu Vechi femeii destoinice ne-au vorbit despre *zama de paparadă*, dusă mai demult în bogot pe câmp, pentru prânz, și despre *floștoroage*, cina din varză și carne, gătită în gura cuptorului, pe jarul rămas de la pită, *lichie cu picioici* (cartofi). Tot pe Valea Hârtibaciului (Agnita, Benești) am asistat la pregătirile pentru nuntă cu *lichie cu stafide*, cu *prune ori cu mere*, la gătitul *zamei cu tarcăn și afumătură*, dar și al *tocăniței de măruntaie de pui*, servită femeilor care ajută la nuntă.*

Interlocutorii noștri din Mărginimea Sibiului ne-au învățat despre mâncărurile gătite de băciță la colibe (*balmoș* și *jintiță* ca la Jina), despre *uscățelele* pentru nuntă de la Poiana Sibiului și *curechiul* (varză) cu carne din oală, mămăligă și lapte covăsât. În zilele de Post, în special în Ajunul Bobotezei, oamenii din Rod pregătesc și omenesc preotul cu *leveș*, fasole frecată, *dumicat*, iar în zilele de dulce pregătesc *uscățele* și găluște cu prune. Pe masa oamenilor din Racovița se regăsesc încă *laptele de bou* (preparat de post, din prune uscate care se mănâncă lângă fasole frecată, în loc de acritură), *zama de boane*, găluștele cu prune și plăcintă cu brânză, din aluat dospit. În Cârțișoara, am aflat rețetele după care se prepară *hertura* cu os de porc (ciorbă de fasole cu afumătură și mult usturoi), varza călită cu afumătură și gâsca-n blid (mâncare făcută din mămăligă, brânză de burduf și smântână), coaptă în *blătărie*, iar în Porumbacu de Sus am aflat cum se face *tocana* cu zdrențe, papricașul de cartofi, *mălaiul cu lapte* (aluat de clătite din făină de mălai, copt în tavă, în *broatăn*).

Gâscă și zeamă de întins

Dumicat

În toiu pregătirilor de nuntă am ajuns la Buia și am asistat la prepararea drobului de porc, iar în Valea Viilor am continuat cercetarea meniului de nuntă cu supa cu tăieței și carne de găină cu sos. Tot despre meniul nunților românilor și sașilor ne-au povestit și oamenii din Metiș, care ne-au arătat și cum se pregăteau *zama de amnar* și *Grenadiermarsch*, singurele mâncăruri la îndemână în vremuri de sărăcie și de război. *Zupa de cartofi*, din Dârlos, *zama de întins cu creste de slănină*, mălaiul servit ca desert în Curciu, *plăcintele împăturate* și *stropselile* din Târnava fac în continuare parte din meniul oamenilor de la țară. Din Retiș am cules rețetele pentru *zamă*

de fâsole cu chicior de porc afumat, *tăieței cu moare* și orezul cu lapte, servit la pomană.

Proiectul de cercetare a gastronomiei tradiționale din județul Sibiu a venit ca o continuare firească a campaniilor de cercetare derulate în anii anteriori de către Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul-Junii” Sibiu. S-a reușit astfel acoperirea unui segment al culturii tradiționale mai puțin cercetat, iar rezultatele cercetărilor pot constitui baza unor proiecte viitoare transdisciplinare.

Gabriela NEGRU

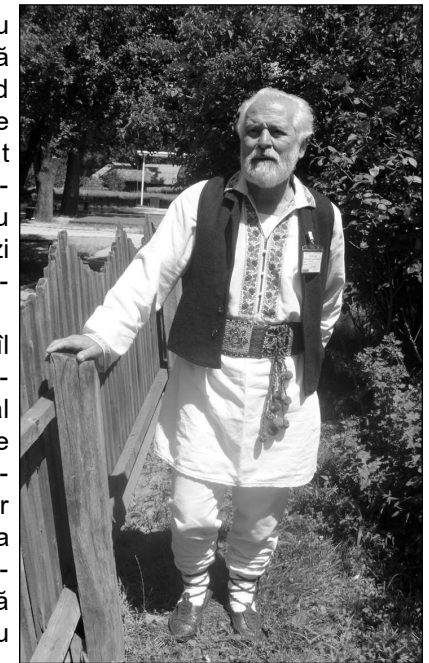
Referent, CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu
Fotografii din Arhiva CJCPCT "Cindrelul-Junii" Sibiu

Portret

Profesorul de măști

Îmbrăcat în frumosul său costum popular, pe care cu multă plăcere îl descrie, evidențiind parcă în orice clipă menirea sa de dascăl ce transmite neîncetat dragostea pentru tradițiile și obiceiurile românești, Bogdan Bârză pare coborât, atunci când îl vezi la Muzeul Satului, dintr-o poveste.

„Costumul popular pe care îl port este specific satului Pârcovaci, care este component al orașului Hârlău. Eu sunt de pe Valea Bahluiului - născut la Belcești, am copilărit la Ceplenița, iar tinerețea mi-am petrecut-o la Podu Iloaiei. Pe dedesubtul cămășii port cămeșuica (o cămașă de corp cu mânecile strânse, cu bentite, jos la mâneci, cusute cu mătase albă pe alb - așa era odată ținuta de nuntă a mirelui -

Meșterul Bogdan Bârză
(Pârcovaci - Hârlău, jud. Iași)

**Mască de doctor
lucrată de meșterul
ieșean**

la gât este tăiată drept). Cămeșuica are la piept pui cusuți.

Cămașa este cu motive decorative - trandafiri roșii și frunze verzi stilizate, cu râuri, cu guleri și cu mânecă largă. Pe deasupra se poartă vestă simplă din postav negru. La mijloc - brâu de culoare roșie sau cu motive - tot trandafiri stilizați și uneori mărgelile pe margine și ciucuri.

Pantalonii sunt țitari creți cu obiele sau ciorapi și în picioare opinci, în zilele de lucru și cizme, în zilele de sărbătoare. Costumul popular în zona noastră s-a mai schimbat datorită nemților care, demult, au deschis o fabrică de sticlă datorită nisipului foarte concentrat în siliciu și de atunci oamenii s-au deprins cu haine «nemțești»:

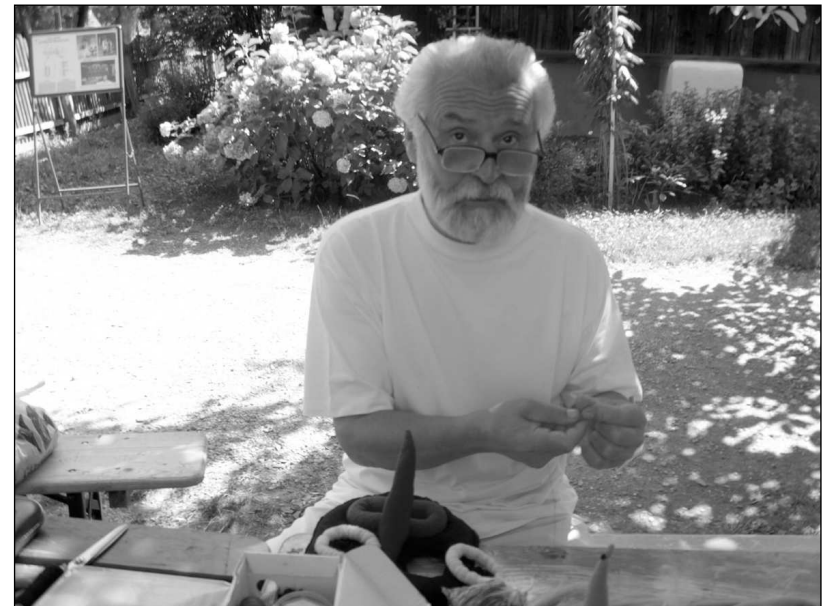
de exemplu, femeile s-au mai modernizat - au eliminat catrința și au introdus în port fusta plisată din tergal.”

Portul popular îi luminează mai întâi chipul - un Creangă plin de spirit și elegantă, un intelectual din satul de altădată aflat la o zi de mare sărbătoare, pentru ca mai apoi să-i pună în valoare, după ce vorba sa molcom moldovenească se pornește să exprime tot ce ține de pasiunea sa legată de măștile populare, dragostea pentru cultura tradițională și pentru nepieirea ei.

Profesorul Bogdan Bârză este un „agent” al folclorului românesc, în sensul că pune în valoare prin opera sa o metodologie ce poate fi folosită la scară mai largă în studiul culturilor tradiționale.

În ceea ce privește jocurile cu măști, semnificația și simbolistica lor, precum și alcătuirea recuzitei, profesorul se străduiește să transmită, prin exemplul cercetărilor personale, formele, imaginile, sensurile și structurile rituale ca mijloace ale supraviețuirii culturii tradiționale.

Ca urmare a acestei perspective sub care își construiește concepția și activitatea, Bogdan Bârză s-a lansat în serioase cercetări, în care, sub presiunea comandamentului etnologiei de urgență, a pornit să culeagă, să conserve, să salveze și să publice formele de expresie ale creației populare. Prin activitatea sa specifică a devenit

**La lucru, în atelierul în aer liber de la Muzeul Național al Satului
„Dimitrie Gusti”**

continuatorul distinsei cercetătoare a măștilor și a jocurilor cu măști din Moldova Emilia Pavel.

„Mă preocupă foarte mult obiceiurile cu măști, compoziția și morfologia măștilor populare; despre toate acestea vreau să scriu o carte; au scos mulți și despre obiceiuri, dar despre construcția măștilor nu a scris nimeni și e păcat să se piardă. Voi descrie mai întâi jocurile din zonă, apoi măștile din jocuri, apoi măștile mai pe larg privind diferitele tipuri și moduri de construcție.”

Ca și predecesoarea sa, Emilia Pavel, Bogdan Bârză și-a canalizat cercetările pe zonele mai puțin analizate științific, anume satele apropiate Hârlăului, „un ținut mai mare decât Botoșaniul, altădată”.

Studiile sale încep din Podgoria Cotnari „de unde a lăsat Emilia Pavel”, de la Balș - Hârlău, de la nord - Băiceni, Cucuteni, Cotnari, apoi Ceplenita și Scobinți, Hârlău, mai apoi, iar la nord de Hârlău - Pârcovaci și Deleni.

Emilia Pavel a prezentat și a analizat în lucrările sale măști populare din Belcești, Sânești, Trifești, Budești, Popești (jud. Iași), din Podișul Central Moldovenesc și a constatat, printr-o cunoaștere aprofundată atât a ținutului Iașiului, cât și a celui al Neamțului, că în aceste două județe jocurile cu măști dețin înțâietatea la nivelul întregii țări prin frecvența, numărul și dinamismul lor.

Prin activitatea sa de cercetare, Bogdan Bârză urmează exemplul Emiliei Pavel. Prin activitatea de valorificare exprimă alte fațete ale personalității și activității sale, aceea de organizator de festivaluri folclorice care urmăresc stimularea acestui gen de artă teatrală populară - jocurile cu măști, dar și de creator - prin știința cu care „construiește” măștile populare, prin care obiectul ritual devine pentru un timp obiect de recuzită.

Este modul său personal de a dovedi pasiunea și preocuparea pentru acest gen al artei populare, pentru bogăția și varietatea jocurilor cu măști umane și animaliere din această parte reprezentativă a ținutului Iașilor.

Această bogăție și varietate ne-a fost sugerată sincretic în ultima discuție pe care am avut-o cu profesorul de măști, pe 28 iulie 2011, la Tabăra de creație „Vara pe uliță” de la Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”.

Aspectele legate de etapele confecționării măștilor, ilustrațiile documentare privitoare la purtatul și jucatul măștilor, ca parte din proiectata lucrare, explicația atmosferei de sărbătoare prin imitarea pașilor de dans, prin intonarea textelor ce completează teatrul popular, au făcut ca, într-o după-amiază toridă de vară, să simțim că luăm parte, în zgomote și melodii de buhai, de tobă și de fluier la alaiul măștilor de Anul Nou, imaginat sub bagheta magică a gesturilor și vorbelor profesorului de măști din Hârlău, care a adus laolaltă, ca într-un vis, capre, urși, cerbi, ursari frumoși, *ursari boieri*, *ofițeri și căpitani*, *moșnegi*, *negustori*, *turci*, *căldărari* și alte „înfățișări” pe care, în viață, aievea, laolaltă nu le întâlnești nicicând:

„Caprele azi s-au rărit considerabil. Au mai înviat după ce am făcut eu cu copiii obiceiul caprei în '93 - '94, în schimb s-au înmulțit *cerbii*, adică s-a generalizat obiceiul cerbului, care la Pârcovaci se numește *țap*.”

Masca de *ursar* de la Pârcovaci este cu pene verticale, cea de la Sticlăria este ca un evantai, mergând cel mai des până la linia

umerilor. La Popești, în județul Iași, sunt penele până la barbă, adică însoțesc și barba.

Urșii se fac la Buhalnița, comuna Ceplenița; în Ceplenița, centru, chiar anul ăsta au făcut; cei de la Brădeni, comuna Scobinți, au fost anul trecut și la Festivalul de Tradiții și Obiceiuri „Florile Dalbe”, cu Ursul și cu Cerbul de la Sticlăria (Scobinți).

Cei din Sticlăria, Scobinți și Bădeni au mai puține măști urâte, în schimb sunt *ursarii boieri* sau *ursarii frumoși* cu pene de păun la căciuli împodobite cu oglinzi.

Ursarul la cerb din Sticlăria poartă pe cap căciula acoperită de motive decorative din oglinzi și mărgele. Pe vârful căciunii poartă o creastă de pene de păun. Pe corp sunt îmbrăcați în flanele albe împletite din lână, acoperite de veste negre aproape în totalitate împodobite cu mărgele și oglinzi. Pe piept și la spate poartă bărnețe vechi, mai înguste decât brăiele, țesute cu motive decorative, predominant trandafirii, care de fapt sunt pentru femei, dar așa se împodobesc ursarii la cerb, cu obiecte de port și de la femei, și de la bărbați - au atâtea mărgele!

Emilia Pavel nu vorbește în cărțile sale despre ursarul la cerb, pentru că nu a ajuns cu descrierea măștilor și a obiceiurilor decât până la Balș, în sud de Cotnari, pe când Bădeni ține de Scobinți.

Ofițerul sau *căpitanul* avea o uniformă care o imita pe cea din Războiul de Independență, care astăzi s-a înlocuit cu uniforma kaki.

Jidanul sau *negustorul evreu* arată ca în schițele făcute de mine.

Ursarul urât apare în special la Ceplenița, Pârcovaci și Bădeni, dar și în alte zone; are pene și mască pe față.

Moșul este proprietarul caprei și se duce în târg cu capra ca s-o vândă. Negustorul evreu vrea s-o cumpere și negociază; are loc un dialog hazliu și, la un moment dat, capra fiind lăudată, se deoache și cade; vine *baba* și o descântă; în alte variante vine *doctorul* cu chipiu - cu bonetă de doctor și cu o seringă foarte mare, cu care îi face o injecție caprei. Capra se face bine, sare în sus și se mai face un joc:

Ța, ța, ța, căprijă, ța!

De la munte te-am adus

Cu cercei și cu hurmuz

Și cu ochii gălbiori

Și pe coarne numai flori!

(așa se explică coroana bogată, cu mărgele).

Capra sare veselă, mai face un joc și căpitanul face urări de bine gazdei și își primește darul - un colac mare și bani. Câteodată personajul care conduce trupa se numește *turc*.

Totul începe în ziua de 31 decembrie, pe la prânz și se continuă a doua și a treia zi, dacă au neamuri în alte sate și sunt multe la număr sau satele mari. Dacă umblă din casă-n casă, poate să dureze până pe 7 ianuarie, de Sfântul Ion. Mai trag flăcăii câte un somn și iar o iau de la capăt.

În zona noastră, cam pe 3 ianuarie se liniștesc; atunci coboară toți în Hârlău și facem Festivalul local de obiceiuri populare. Numărul formațiilor participante variază de la un an la altul. Din 1993 am început festivalul; uneori se adună și 30 de formații.

La fiecare «formație» diferă numărul mascaților sau al ursarilor boieri; unii au doar 2-3 mascați urâți, un singur urs, care are câteodată și un pui.

Ursarii boieri au acumă chipiuri cilindrice; împodobite cu oglinzi și mărgele și cu un pământ de păr de porc (ca la Războiul de Independență sau ca la ofițerii din Primul Război Mondial). Sunt îmbrăcați cu flanelele albe împletite de mână, acoperite de veste, cărora li se spune *jaletcă*, sunt din postav gros. Pe ele sunt cusute niște motive geometrice cu roșu și cu canafi tot roșii. Pantalonii sunt bufanți, ca cei de ofițer, de culoare neagră, ca și vestele, împodobite cu ștrasuri. Sunt împodobite cu motive decorative - romburi - tot ca și vestele și cu canafi roșii. În picioare au obiele albe cu *scara mâței* sau *dintele de lup*, ca niște zig-zag-uri și opinci din piele de porc - acumă sunt confecționate special pentru sărbători.

Ursarul boier de la Sticlăria, în afară de veste foarte împodobite, are pantaloni de culoare neagră cu obiele *carpețale*, chiar niște carpete mai mici pe care le iau de pe perete și le pun la picioare ca niște jambiere, în loc de obiele, tot cu trandafiri stilizați.

Moșneagul poartă tot costum popular, dar dacă nu mai sunt capre dispar și moșnegii, căci la cerb nu există moșnegi.

La cerb, acumă, cum se manifestă, nu există decât ursari boieri și ursari urâți. Nici eu nu am priceput niciodată de ce le zice ursari, dacă sunt la capră - însoțitori și dresori ai animalului.

La urs sunt ursari cu chipie și mascați (ursarii cu pene) care încep și ei să dispară. În schimb, au migrat căldărarii de Belcești. La capră

există și babă, căci ea descântă capra; mai târziu s-a introdus doctorul.

Interesant este și faptul că de la Belcești au apărut în toate satele, căldărarii cu păr de cal. La țapul de la Pârcovaci sau la cerb încă mai merg cu alaiul țapului și oameni, și femei în costum popular, care după ce s-a încheiat jocul cerbului sau al țapului fac un joc. Altădată erau flăcăi, care mergeau în costume populare în finalul jocului și invitau la dans fetele gazdei unde urau.

Însoțitorii cerbului din zona Belcești spre zona Târgului Frumos sunt cu coifuri conice și în vârful cu un moț din păr de cal.

Ar mai fi de amintit căiuții de la Deleni, oarecum asemănători cu cei de la Vorona (Botoșani) și un obicei foarte rar în România care a dispărut astăzi din Belcești și Huși - *Păpușile*. Jocul păpușilor (două păpuși din lemn, costumate în portul popular național) făcea parte din repertoriul teatrului popular, începea în ziua de Crăciun și se umbla până în Ajun și în ziua de An Nou”.

Text și fotografii de
Dr. Corina MIHĂESCU
Cercetător științific I, CNCPCT

Festivalul „Lăutarul”

- ediția a VI-a, 22-23 septembrie 2011, Drăgășani -

Cu câteva zile înaintea începerii Festivalului „Lăutarul” - ediția a VI-a, se stingea din viață, trecând la cele veșnice, Johnny Răducanu, artist care s-a identificat cu muzica, având un talent unic. Se trăgea dintr-o familie ce-și are rădăcinile în vestita familie de lăutari Crețu, deoarece așa se numea - Crețu Răducanu. Coincidență sau pură întâmplare?!

Proiectul *Festivalul „Lăutarul”* s-a născut cu mulți ani în urmă, la Drăgășani, când renumitul dirijor Paraschiv Oprea, originar din Drăgășani, a fost prezent la *Ziua Municipiului Drăgășani*, alături de prof. emerit Marin Brănuș. Atunci le-am propus acest proiect -

maestrul Paraschiv Oprea a acceptat, iar prof. Marin Brânaru m-a felicitat, urmând să primesc acordul oficial al comunității.

După alți doi ani, deci în 2005, am primit acest acord din partea domnului ing. Gheorghe Iordache, primarul municipiului, și împreună cu profesorul Ion Ceaușu, atunci director al Casei de Cultură „Gib Mihăescu” am pornit în această aventură, fără maestrul Paraschiv Oprea, trecut la veșnicie, și fără prof. Marin Brânaru care pe parcurs ne-a părăsit, dar au rămas vii îndemnul și faptele memorabile, acestea fiind impulsuri pentru a continua opera lor.

Legătura cu familia de lăutari Crețu vine prin ceea ce Viorel Cosma, renumitul muzicolog, afirmă în cercetările sale, și anume că Petru Crețu, zis Șolcanul, s-a născut în sălașele de țigani ale Mânăstirii Bistrița, tatăl său fiind vătaf, putând astfel să-și permită răscumpărarea din robie, de unde s-a refugiat în Câmpia Brăilei. Iată de ce era necesar să organizăm noi, vâlcenii, acest festival, pe care apoi i l-am dedicat lui Paraschiv Oprea, cel care a condus Orchestra Radiodifuziunii Române, care acum nu mai există.

Menționez că primele trei ediții s-au derulat în parteneriat cu Fundația „Ordinul Moșnenilor”, al cărei președinte este omul de afaceri Nicolae Sofianu, care a susținut financiar, alături de domnul primar Gheorghe Iordache, festivalul.

Ediția acestui an a fost, conform aprecierii juriului, una dintre cele mai reușite, festivalul fiind considerat de colegii din țară ca unul dintre cele mai performante.

Participarea a fost deosebită având o arie foarte mare de reprezentare, după cum urmează: Argeș (soliști vocali); Bistrița-Năsăud (taraf); Buzău (soliști vocali); Cluj (taraf); Dolj (soliști vocali); Gorj (taraf, soliști vocali și instrumentiști); Ilfov (solist vocal); Harghita (taraf și soliști vocali); Mureș (taraf și soliști instrumentiști); Olt (soliști vocali și instrumentiști); Satu Mare (solist vocal și soliști instrumentiști); Vâlcea (soliști vocali și instrumentiști).

Juriul festivalului a avut o componentă stabilă de trei ani și anume: Lucian Iordăchescu - redactor, Studioul Teritorial Radio Craiova (președinte), profesorii de muzică Gelu Stratulat - Seminarul Liceal „Sfântul Nicolae” Râmnicu Vâlcea și Liceul de Muzică și Artă Râmnicu Vâlcea și Constantin Ceaușu - Școala cu clasele I-VIII „Tudor Vladimirescu” Drăgășani și subsemnata.

Festivitate de premiere - Festivalul "Lăutarul" - ediția a VI-a, Drăgășani (Vâlcea), 22-23 septembrie 2011

În această componentă s-a putut evalua corect atât nivelul artistic al interpreților, cât și rolul pe care acest festival îl are în creșterea preocupărilor de a căuta acel repertoriu interpretat cu acele instrumente care să susțină fiecare arie folclorică din spațiul românesc.

Desfășurat în Sala Eurocinema „Progresul” din Drăgășani, festivalul a avut sprijinul total al domnului primar ing. Cristian Nedelcu, al colegilor de la Casa de Cultură „Gib Mihăescu” Drăgășani și al Studioului Teritorial Radio Craiova, care s-a alăturat ca partener media și a oferit, asemenea ultimilor trei ani, câte un premiu.

Armonie muzicală, culoare locală, repertoriu divers, interpreți care au atins maximul de trăire, toate au fost aplaudate confirmând ceea ce, cu patru ani în urmă, Tudor Gheorghe afirma, în calitate de președinte al juriului, referitor la harul muzical al românilor și anume că există un izvor atât de viguros încât muzicienii, oricât s-ar inspira și ar trece în muzica simfonică acest tezaur, tot nu ar goli resursele de creativitate ale neamului nostru. Bucuria mare a fost că s-au prezentat mulți tineri care se dăruiesc instrumentelor populare și cântecului autentic.

Toate tarafurile, șase la număr, au fost apreciate ca performante, primind premii, dar detașat Marele Premiu a fost acordat Tarafului Școlii Populare de Arte Satu Mare, care a luat și Premiul I atât la Secțiunea Solist vocal, cât și la cea Solist instrumentist.

Acolo, în ceruri, Crețu Răducanu (Johnny) a zâmbit cu bucurie; el și Petru Crețu Șolcanul, strămoșul său, ne susțin în reușită, iar ai

noștri dragășăneni sunt alături de noi tot timpul, și-i numesc pe Paraschiv Oprea și pe prof. emerit Marin Brânar. Le mulțumim celor ce ne-au fost alături aici, pe pământ: Lucian Iordăchescu, Gelu Stratulat și Constantin Ceaușu, căruia îi las în timp acest proiect pe care sunt sigură că-l va continua, mai ales că este un mare interpret la nai și la alte instrumente populare.

Prof. Elena STOICA
Director, CJCPCT Vâlcea
Fotografie din Arhiva CJCPCT Vâlcea

Festivalul-concurs Național de Muzică Populară „Pe deal la Teleormănel”

S-a tras cortina peste cea de-a XLII-a ediție a Festivalului-concurs Național de Muzică Populară „Pe deal la Teleormănel”. Manifestarea a fost organizată și în acest an de Consiliul Județean Teleorman, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Teleorman și Primăria Municipiului Alexandria.

Juriul - format din: Florentina Satmari (realizator de emisiuni folclorice, președintele juriului), Violeta Ianculescu (realizator de emisiuni și evenimente folclorice, Radio România), Ileana Vieru (realizator de emisiuni folclorice, Radio Antena Satelor), Sava Negrean Brudașcu (interpret de muzică populară), Adrian Grigoraș (dirijorul Orchestrei Naționale Radio), Gelu Voicu (interpret de muzică populară, realizator de emisiuni folclorice), Florin Ologeanu (referent CJCPCT Teleorman), Lucica Caravană (profesor canto, Școala Populară de Arte) și, nu în ultimul rând, Timotei Stuparu (director al CJCPCT Teleorman și director al festivalului) - au hotărât să acorde premiile următorilor concurenți:

Trofeul Festivalului: Florin Pârlan (Teleorman)

Imagine de la cea de-a XLII-a ediție a Festivalului-concurs Național de Muzică Populară „Pe deal la Teleormănel”

Premiul I și Premiul Radio România „In memoriam Gruia Stoia”: Paula Medrea (Sibiu)

Premiul II și Premiul de popularitate: Mihaela Panca (Prahova)

Premiul III: Daniel Turică (Teleorman)

Premiul „Alexandru Dachin”: Elena Lucreția Goagea (Vâlcea)

Premiul special al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Teleorman a fost acordat lui Iulian Urlea (Giurgiu).

Au fost alături de noi partenerii media, cărora le mulțumim pentru mediatizarea acestei ediții: televiziunile locale Alexandria TV și Media Sud; Radio România Actualități; Radio Antena Satelor;

Florin Pârlan (Teleorman), câștigătorul Trofeului Festivalului „Pe deal la Teleormănel”

posturile de radio locale Radio Semnal, Radio Sud, Radio Impact și Radio Z; cotidienele „Teleormanul”, „Gazeta de Teleorman” și „Informația de Teleorman”; ziarele „Mara” și „Adevărul de seară”.

În prima seară, au susținut recitaluri Victorița Lăcătușu și Sava Negrean Brudașcu, iar în a doua seară au evoluat Ansamblul „Burnasul” și invitații săi: Georgiana Mănăilă, Anuța Arghiroi, Mariana Caravețeanu, Gelu Voicu și Mioara Velicu.

Prezentatorul festivalului a fost îndrăgitul interpret de muzică populară, fost laureat și component al acestui ansamblu, actualmente realizator de emisiuni folclorice Gelu Voicu.

Iuliana CÂRNARU
Consilier, CJCPCT Teleorman
Fotografii din Arhiva CJCPCT Teleorman

Festivalul-concurs Național de Muzică Populară „Pe marginea Dunării”

În zilele de 21-22 octombrie a.c., Municipiul Giurgiu a găzduit o nouă ediție a longevivei și interesantei manifestări folclorice, intitulată sugestiv „Pe marginea Dunării” printr-o îmbinare firească a celor două componente principale cuprinse în titlu: concursul de interpretare vocală și instrumentală și festivalul propriu-zis, reprezentat prin susținerea unor microrecitaluri de către câțiva tineri soliști profesioniști.

În ordinea „intrării în scenă” se cuvin câteva impresii despre locul și cadrul în care a avut loc această autentică sărbătoare folclorică, edificiu cultural cu denumire simbolică locală, Ateneul „Nicolae Bălănescu”. Renovat de curând, cu o arhitectură originală, a

perioadei în care a fost construit, căruia i s-au adăugat elemente moderne electroacustice și de confort, acesta a devenit un spațiu deosebit de primitor și potrivit pentru manifestări muzicale, clădire cu care oficialitățile și localnicii se mândresc. Acestei adevărate bijuterii arhitectonice i se mai pot adăuga două clădiri cu destinații cultural-artistice: Centrul Cultural „Ion Vinea” (renovat cu ceva timp în urmă) și Teatrul „Valah”, administrate de Primăria Municipiului Giurgiu, reprezentată printr-o distinsă personalitate, Domnul Primar Lucian Iliescu, un iubitor al artei și un edil respectat și apreciat de localnici.

Componenta zonal-folclorică a concurenților a cuprins în principal tineri din județe dunărene sau limitrofe, într-un număr superior ediției de anul trecut, 32 de candidați, distribuiți astfel: Argeș - 21, Buzău - 2, Constanța - 1, Giurgiu - 3, Olt - 5, Prahova - 2, Teleorman - 6, Tulcea - 3, Vâlcea - 2 și Vrancea - 1.

Ca urmare a acestei structuri a concurenților, cu mici excepții, din zona de sud a țării, denumită generic Muntenia, prin diversitatea zonelor pe care le reprezentau, a rezultat un autentic mozaic folcloric, sonor, etnografic și scenic, apreciat și aplaudat de spectatori.

O altă caracteristică a concursului a fost aceea că numărul liceenilor a fost sensibil egal cu al celor care nu de multă vreme au părăsit băncile școlii, cărora li s-au adăugat și câțiva maturi.

Acest fapt ne bucură și ne dă garanții că dacă bătrânii, la un moment dat, în mod firesc ne părăsesc, avem o generație tânără dornică să cânte și să joace (vezi trupa de dansatori a Ansamblului „Doina Dunării”), capabilă să perpetueze creațiile folclorice autentice prin valorificarea cântecelor, jocurilor, costumelor și obiceiurilor strămoșești.

Un juriu format în exclusivitate din vlăsceni specialiști sau experimențați cunoscători ai fenomenului folcloric, de multe ori s-a aflat în postura dificilă de a face departajări, ținând cont de repertoriu, interpretare, costum sau ținută scenică, deoarece posibilitățile artistice ale concurenților erau de valori foarte apropiate: președinte - prof. univ. Aurel Mustățea; membri - ec. Dumitru Gavrilă - Vicepreședinte al Consiliului Județean Giurgiu, prof. Virgil Pețanca - dirijor al Orchestrei „Valahia”, manager al Centrului Cultural „Ion Vinea”, Georgel Nucă - realizator muzical TVRM, Nicușor Iordan - solist vocal și subsemnatul.

Cu mici excepții, majoritatea candidaților ar fi putut face parte din palmares, afirmație susținută de faptul că juriul a hotărât ca premiile

I, II și III, prevăzute în regulament, să se acorde la câte doi interpreți, având medii egale. Din aceleași considerente, Consiliul Județean Giurgiu - reprezentat prin Domnul Viceprimar ing. Dumitru Gavrilă, membru în juriu, a mai acordat trei mențiuni speciale unor concurenți cu medii apropiate de cele obținute de premianți.

Premiile acordate:

Marele premiu și Trofeul: Daniel Cătălin Turică (Teleorman)

Premiul I ex-aequo: Mihaela Diana Ceană (Dolj) și Florin Pârlan (Teleorman)

Premiul II ex-aequo: Iulian Urlea (Giurgiu) și Aurel Stănescu (Olt)

Premiul III ex-aequo: Letiția Ioana Boroi (Argeș) și Maria Popescu (Olt)

Mențiuni: Anuța Mădălina Arghiroiu și Andrei Gabriel (Teleorman)

Mențiuni speciale acordate de Consiliul Județean Giurgiu: Ana Iorgulescu (Argeș), Florea Simoin (Teleorman) și Laura Mocăniță (Tulcea).

Personal, participând la ediții anterioare ale acestui valoros festival-concurs, inclusiv la cea de anul trecut în calitate de critic muzical, ocazie cu care am scris o cronică în publicația Centrului Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, pot afirma în cunoștință de cauză că cea mai recentă a fost mult superioară din toate punctele de vedere. Au fost prezenți mai mulți concurenți, fiecare dorind, cei mai numeroși reușind să aducă pe scenă eșantioane valorice, proprii zonelor și subzonelor pe care le reprezentau.

Aspectul artistic al festivalului a avut în orchestra de instrumente populare dirijată de Ștefan Stoica și grupul de dansatori condus de coregraful Velicu Prodan, componente ale Ansamblului Folcloric „Doina Dunării” al Centrului Cultural „Ion Vinea” din Giurgiu, două compartimente de mare valoare profesională și dăruire interpretativă.

Orchestra, în acompanierea cântecelor și jocurilor populare și deopotrivă în interpretarea suitelor folclorice vlăscene, într-o structură ideală, aproape completă pentru a susține programe și din alte zone ale țării, s-a prezentat într-o formulă în care s-a simțit prezența instrumentelor muzicale proprii tarafului tradițional, asigurând culoare sonoră și specific local manifestării.

Demn de notat este și faptul că membrii orchestrei, posesori ai stilului interpretativ folcloric, sunt și buni notiști, calități obligatorii

Pe scena Festivalului-concurs Național de Muzică Populară „Pe marginea Dunării”, Giurgiu, 21-22 octombrie 2011

pentru artiștii profesioniști. La pupitrul acestui valoros aparat sonor s-a aflat talentatul dirijor Ștefan Stoica, un artist complex, care prin pregătirea sa profesională reușește să se impună și să se exprime scenic convingător, atât în relațiile cu instrumentiștii, cât și cu publicul spectator.

Echipa de dansatori, condusă de experimentatul maestru coregraf Velicu Prodan, debordând prin tinerețe și exuberanță interpretativă, chiar dacă în această manifestare a susținut doar concurenții, în momentele de concurs, cu jocuri din zonele folclorice respective, prin dăruirea și atmosfera creată, a reușit să coloreze spectacolele în cel mai atractiv mod de exprimare scenică.

În cele două zile ale desfășurării festivalului, câțiva tineri soliști de muzică populară, posesori ai unor importante premii obținute la Giurgiu sau la alte manifestări folclorice similare, au susținut microrecitaluri, în afara concursului, adăugând diversitate și valoare acestei sărbători folclorice vlăscene.

Andreea Haisan, o prezență scenică apreciabilă, cu un repertoriu și un stil de interpretare autentic moldovenesc, a reușit să impresioneze plăcut un numeros public, iubitor de tot ce reprezintă creație populară românească.

În același context, solistul vocal Nicușor Iordan, în același timp și membru al juriului, posesor al unui timbru vocal bine conturat și cu un valoros repertoriu vlăscean, în cea mai mare parte inedit, a reușit să

creeze momente de aleasă ținută interpretativă, apreciate și îndelung aplaudate de spectatorii și specialiștii prezenți.

A urmat un alt moment folcloric argeșean, susținut de solistul Gabriel Dumitru, laureat al ediției din 2010 a festivalului giurgiuvean, un tânăr care a demonstrat că în scurtul timp trecut de la acel moment de bucurie în viața sa a reușit să-și creeze un repertoriu valoros, să-și perfecționeze stilul de interpretare, exprimându-se cu dezinvoltură și prestantă scenică.

Georgel Nucă, realizator la TVRM, un împătimit interpret de folclor din Muntenia și din alte zone ale țării, a realizat un moment artistic interesant prin repertoriu, interpretare și prezență scenică, reușind să comunice într-un mod plăcut cu publicul iubitor de muzică populară.

În aceeași serie de individualități interpretative s-a înscris și prezența în festival a solistului vocal Ion Drăgan, gorjean de origine, care la câteva ediții anterioare a participat în calitate de concurent, obținând diverse premii și culminând cu cea din 1996, când s-a clasat pe primul loc (Trofeul și Marele Premiu încă nu se instituieră).

Cu un timbru vocal penetrant, cu un stil de interpretare autentic oltenesc și cu un repertoriu pe măsură, Ion Drăgan a contribuit într-un mod personal la varietatea coloristică și valorică a spectacolului.

După cum afirmam mai sus, această ediție a fost cea mai valoroasă din toate punctele de vedere, inclusiv organizatorice. Îmi permit această afirmație având în vedere că în decursul anilor, în special după 1989, am fost prezent la acest festival-concurs, uneori având chiar caracter internațional, inclusiv Primul Congres Internațional al Culturii Populare Dunărene, în cele mai diverse posturi: membru în juriu, comunicări în cadrul unor sesiuni de comunicări folclorice sau am publicat cronici în proza de specialitate din capitală.

Ediția a XXVII-a a acestui festival-concurs, un amplu complex interpretativ, folcloric a avut la pupitrul artistic și logistic, două personalități culturale giurgiuvene - prof. Carmen Mihaela Pețanca, director al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Giurgiu, și prof. Virgil Pețanca - dirijor, manager al Centrului Cultural „Ion Vinea” din Giurgiu.

Muzicienii prin pregătire și specialiști în domeniul valorificării folclorului vlăscean prin vocație, cei doi formează un cuplu de profesioniști competenți, dar și pasionați, pentru ceea ce înseamnă

arta în general și folclorul local, în special, de la ediție la ediție, descoperind noi forme și formule de perpetuare și exprimare scenică.

Această ediție a Festivalului-concurs „Pe marginea Dunării”, ca și alte manifestări cultural-artistice, a beneficiat de sprijinul financiar al Consiliului Județean Giurgiu, efortul respectiv fiind acoperit de succesul de public de care s-au bucurat artiștii și concurenții.

Nu în ultimul rând, se cuvin mulțumiri și cuvinte de laudă sponsorilor care au sprijinit manifestarea, demonstrându-și respectul, dragostea și dăruirea față de frumosul artistic, fără de care viața ar fi mai sumbră și mai săracă: Asociația Culturală „Predușel” și principalii parteneri media locali („Valahis”, „Giurgiuveanul”, Kiss FM, „Jurnalul giurgiuvean”, Muntenia TV, „Informația de Giurgiu” și TVRM).

Cu aproape un secol în urmă, renumitul etnomuzicolog Constantin Brăiloiu atrăgea atenția studenților săi asupra bogăției unei zone folclorice, printre altele spunând că „Vlășia este o comoară pe care voi trebuie să o descoperiți”. Fără tăgadă, constat că istoria celor XXVII ediții ale Festivalului-concurs Național de Muzică Populară „Pe marginea Dunării” de la Giurgiu s-a derulat sub ecurile acestor înțelepte și autorizate îndemnuri.

Ștefan CĂRĂPĂNCEANU

Etnomuzicolog

Fotografie din Arhiva CJCPCT Giurgiu

Agenda*

Alba

6 noiembrie – Avram Iancu

Spectacol folcloric dedicat împlinirii a 50 de ani de activitate a Tulnicăreselor.

11-13 noiembrie – Alba Iulia

Festivalul-concurs de Muzică Folk „Ziua de mâine” - ediția a VII-a.

Arad

5-6 noiembrie – Pecica

Festivalul de Folclor Județean al Minorităților.

9 noiembrie – Peregu Mare

Manifestări tradiționale legate de hramul bisericii romano-catolice din localitate.

Argeș

18 noiembrie – Pitești

Expoziție retrospectivă a Elenei Nencov, meșter popular din Curtea de Argeș.

25-27 noiembrie – Pitești - Casa de Cultură a Sindicatelor

Festivalul Național de Muzică Lăutărească Veche „Zavaidoc” - ediția a VI-a. Festivalul își propune promovarea muzicii lăutărești autentice din România, descoperirea, sprijinirea și promovarea noilor talente în domeniu, precum și repunerea în circuitul

*N.R. Informațiile de la această rubrică sunt furnizate de centrele județene pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale. Pentru confirmări, vă rugăm consultați organizatorii.

național și internațional a marelui interpret de muzică lăutărească Zavaidoc, născut la Pitești.

Bacău

6 noiembrie – Oituz

Sub genericul „Nunta de aur”, au loc manifestări dedicate cuplurilor care împlinesc 50 de ani de căsnicie. Se organizează un spectacol folcloric și un târg tradițional.

26 noiembrie – Săucești

În cadrul Programului „Conexiuni culturale”, se organizează o șezătoare cultural-artistică. Din programul manifestărilor: evocarea scriitorului Liviu Rebreanu și a operei sale, susținerea prelegerii „Sfântul Andrei - ocrotitorul României” și spectacol al Grupului folcloric al Căminului Cultural Oituz.

Bihor

12 noiembrie – Oradea

Festivalul Coral „Francisc Hubic”; participă coruri din județele Bihor, Cluj și Sălaj.

13 noiembrie – Salonta

Concursul „Vetre folclorice”. Participă formațiile artistice din localitățile: Avram Iancu, Ciumeghiu, Girișu de Criș, Tulca, Mădăraș, Salonta.

18 noiembrie-19 noiembrie – Oradea

„Elveția - magia culorilor, magia sunetelor” - eveniment propus de CJCPCT Bihor Ambasadei Elveției din România la aniversarea a 100 de ani de relații diplomatice între cele două țări: expoziții, recitaluri, master class. Participă oficialități locale și din străinătate, reprezentanți ai unor firme elvețiene de prestigiu, decani, profesori, studenți și elevi de la clasele de pian din țară.

19-20 noiembrie – Debrecen (Ungaria) și Oradea

Festivalul-concurs Euroregional „Gheorghe David”, organizat în colaborare cu Biblioteca Județeană „Meliusz Peter” din Debrecen. Participă 30 de soliști de muzică cultă, ușoară și populară din județele Bihor (România) și Hajdu-Bihar (Ungaria).

Bistrița-Năsăud

11 noiembrie – Bistrița
Salonul Național de Pictură.

17 noiembrie – Bistrița

„Jocuri de pe Valea Someșului - *Bărbuncul de la Sălcuța, Jocuri de pe Valea Iivelor și Valea Bârgăului*” - curs intensiv cu coregrafii din județ și invitați din țară.

25-26 noiembrie – Bistrița, Năsăud

Zilele „Liviu Rebreanu” - manifestare organizată în colaborare cu Biblioteca Județeană Bistrița-Năsăud și Colegiul Național „George Coșbuc” din Năsăud, în parteneriat cu TVR Cultural, Uniunea Scriitorilor din România și Grupul „Pro Opera”.

Botoșani

2 noiembrie – Dumeni

Balul Gospodarilor - manifestare etnoculturală.

8 noiembrie – Românești

Manifestări etnofolclorice dedicate Hramului Bisericii Sfinții Mihail și Gavriil.

10 noiembrie – Sulița

Spectacol folcloric susținut de Ansamblul „Ciobănașul” din Bucecea.

25 noiembrie – Ionășeni, com. Vârfu Câmpului.

„Un colț de spiritualitate” - manifestări dedicate Sărbătorii Școlii generale din Ionășeni.

28 noiembrie-9 decembrie – Botoșani, localități din județ

Manifestări culturale dedicate *Zilei Naționale a României și Zilei Constituției*.

Caraș-Severin

1 noiembrie – Ravensca (Șopotu Nou)

Întâlnire cu Fiii satului.

13 noiembrie – Reșița

Manifestări complexe legate de târnosirea Bisericii „Schimbarea la Față”.

17-18 noiembrie – Oravița

Festivalul-concurs Național de Muzică Populară „George Motoia Craiu” - ediția a XII-a.

26-27 noiembrie – Bozovici

Festivalul Cultural-artistic al Văii Almăjului - ediția a XVII-a.

Cluj

2-15 noiembrie – Cluj-Napoca

Concursul Național „Fotografia - document etnografic”.

4-5-noiembrie – Cluj-Napoca

Festivalul Folcloric Interetnic din Câmpia Transilvaniei.

5 noiembrie – Cluj-Napoca

Curs de instruire a coregrafilor și instructorilor de ansambluri având ca temă *Culegerea jocului tradițional și valorificarea scenică a acestuia*.

12 noiembrie – Cluj-Napoca

Spectacol folcloric interetnic.

20 noiembrie – Gherla

Festivalul de Folclor „Trio Transilvan”.

20 noiembrie – Cluj-Napoca

Concert de române.

26 noiembrie – Cluj-Napoca

Festivalul Dansului Maghiar.

● În perioada 1-5 noiembrie, se editează revista *Tradiții Clujene - Tezaure Umane VII*.

● Se lansează, în această lună, CD-urile: *Familia Zegrenilor și Gheorghe Zamfir*, realizate de CJCPCT Cluj.

Constanța

7-30 noiembrie – Constanța - Școala nr. 7

„Tradiția românească între uitare și agresare - Sfântul Andrei vs. Halloween” - manifestare care face parte din Ciclul „Atelier de tradiții și obiceiuri”.

19 noiembrie – Ciobanu

Festivalul-concurs Județean de Folclor al Cântecului și Dansului Popular Dobrogean „Dobroge, vatră de folclor românesc” - ediția a II-a.

Dolj**26-27 noiembrie – Craiova**

Festivalul-concurs Național de Interpretare a Cântecului Popular „Maria Tănase” - ediția a XXI-a. Festivalul este deschis soliștilor amatori, vocali și instrumentiști.

Galati**6 noiembrie – Tulucești**

„Toamna la Brateș” - sărbătoare legată de obiceiul iernării oilor.

11 noiembrie – Galati

„Hai la horă măi, flăcăi!” - spectacol folcloric susținut de elevii Școlii de Arte.

25-27 noiembrie – Galati

Târgul Meșterilor Populari - Târgul de Sfântul Andrei.

25-30 noiembrie – Galati

Serbările Galațiului - manifestări cultural-artistice și științifice.

25-30 noiembrie – Galati

Expoziția „Icoana, dar de suflet”.

- Marți, 1 noiembrie a.c., apare numărul 117 al revistei „Dunărea de Jos”.

- În această lună se lansează cartea poștală *Constantin C. Buzdugan*.

- Pe parcursul lunii noiembrie, au loc selecții locale pentru Festivalul de Datini și Obiceiuri de Crăciun și Anul Nou „Tudor Pamfile”.

- Spectacole folclorice susținute de Ansamblul „Doina Covurluiului” în localități din județ.

Giurgiu**10, 24 noiembrie – Giurgiu**

Concert educativ susținut de Orchestra de Suflători „Valahia” a Centrului Cultural „Ion Vinea”.

25 octombrie-29 noiembrie – Giurgiu, localități din județ

Festivalul Culturii Vlăscene - manifestări cultural-artistice.

- În luna noiembrie se fac filmări cu Ansamblul folcloric „Doina Dunării”, din cadrul Centrului Cultural Local „Ion Vinea” Giurgiu, pentru emisiuni ale televiziunilor Antena 2, TVR1 și TVRM București.

Gorj**7-10 noiembrie – Târgu Jiu, Bălcești**

Festivalul Cântecului Popular Românesc „Maria Lătărețu” - ediția a XVIII-a. Programul festivalului cuprinde: concurs național al interpreților vocali și instrumentiști și spectacole de gală dedicate împlinirii a 100 ani de la nașterea mării interprete. Organizatori: Consiliul Județean Gorj, Ansamblul Artistic „Doina Gorjului” și CJCPCT Gorj; parteneri: Consiliul local și Primăria Târgu Jiu, Liga Culturală „Fiii Gorjului” - București, Școala Populară de Artă, posturi naționale de televiziune și radio.

10-30 noiembrie – Țânțăreni

Șezători literar-muzicale organizate sub genericul „Povești la gura sobei”.

12 noiembrie – Țicleni

„In memoriam Nicolae Diaconu” - evocări, expoziții de carte și publicații.

14 noiembrie – Samarinești

Inaugurarea Colecției muzeale a localității Samarinești.

15 noiembrie – Baia de Fier

Masa rotundă „Promovarea educației pe tot parcursul vieții”. Cu acest prilej are loc și deschiderea cursurilor Universităților Populare din Gorj.

16-18 noiembrie – Bumbăești-Pițic - Muzeul Satului

Expoziție de artă populară.

18 noiembrie – Bărbăești, Jupânești

„Gorjul tradițional”: expoziții de artă populară (exponate confecționate din semințe, flori și plante uscate).

21 noiembrie – Stejari

Vovidenia - hramul bisericii din satul Stejari.

23 noiembrie – Târgu Jiu

Manifestări dedicate celor 605 ani de la prima atestare documentară a Municipiului Târgu Jiului (23 noiembrie 1406).

Harghita**6 noiembrie – Sibiu**

„Ars Hungarica” - vernisajul expoziției de fotografie cu lucrări realizate în Tabăra foto din Sibiu și împrejurimi.

13 noiembrie – Miercurea-Ciuc**Ziua Ceangăilor - manifestări etnoculturale - ediția a X-a.****25-26 noiembrie – Lăzarea**

Cursuri de formare profesională, organizate pentru reprezentanți ai unor asociații și fundații culturale.

30 noiembrie – Miercurea-Ciuc

„Patrimoniul cultural imaterial în Ghimeș” - consfătuire cu personalul de specialitate din instituțiile de cultură din județ.

Ialomița**14 noiembrie – Tulcea**

Spectacol folcloric al Ansamblului „Doina Bărașanului” al CJCPCT Ialomița.

Iași**5 noiembrie – Cosmești**

Festivalul Fanfarelor din Zona Moldovei. Organizatori: Primăria Cosmești și CJCPCT Iași.

24 noiembrie – Heleșteni

Manifestare etnofolclorică care face parte din proiectul CJCPCT Iași „Șezători la noi în sat”. Participă meșteri populari, rapsozi, gospodari din localitate.

Ilfov**1-30 noiembrie – Voluntari**

„Ilfovul - suflet și culoare” - expoziție de pictură a Atelierului de Creație al Artiștilor Plastici Ilfoveni.

28-30 noiembrie – București - Sala de spectacole a Academiei de Muzică „George Enescu”

Festivalul Steluțelor Ilfov - festival-concurs de interpretare a muzicii ușoare și populare care se adresează copiilor și tinerilor din județ, cu vârste cuprinse între 7-18 ani, organizat de CJCPCT Ilfov în colaborare cu Asociația „Prietenie fără frontiere”.

● În perioada 1-20 noiembrie se fac preselecții pentru *Festivalul Steluțelor Ilfov* și pentru Spectacolul Tradițional de Crăciun „Sărbători de iarnă, daruri pentru voi”.

● CJCPCT derulează, în perioada 1-30 noiembrie, proiectele:

- „Teatrul acasă în Ilfov”: reprezentații teatrale în comunele și orașele județului cu piesele: „Penalty” - spectacol realizat de Asociația „Contemporanii”, „Revista revistelor” - spectacol preluat de la Teatrul de Revistă „Constantin Tănase”, „Tango, monseur” - spectacol realizat de Compania de Teatru „Indart” și „Casina” - spectacol al Trupeii „Independența”;

- „Armonii clasice pe meleaguri ilfovene”: cursuri de muzică clasică organizate în școli și licee ilfovene, susținute de dirijorul Florin Totan;

- „Cercul - bucuria copiilor”: realizarea a șase spectacole în colaborare cu Cercul de Stat „Globus” din București, dedicate copiilor din județ.

● Pe parcursul lunii noiembrie se pregătește pentru tipar un volum din colecția *Zâmbete în versuri și culori*, care cuprinde desene, pictură, grafică, poezii, schițe și alte încercări literare, pe teme diverse (natură, școală, familie, jocurile copilăriei, tradiții, obiceiuri etc.) ale copiilor din școlile și grădinițele ilfovene.

Mehedinți**10-11 octombrie – Drobeta-Turnu Severin**

Festivalul Național de Muzică Ușoară „Iulian Andreescu” - ediția a VII-a.

25 noiembrie – Drobeta-Turnu Severin

„Maria Drăguț” - festival interjudețean de folclor - ediția a IV-a.

Olt**24-25 noiembrie – Slatina**

Zilele „Eugen Ionescu” - manifestare complexă dedicată vieții și operei dramaturgului Eugen Ionescu și Festivalul Județean de Teatru pentru Licee „Teatru pentru mâine”.

● În ultima decadă a lunii noiembrie, la Muzeul Satului Bujoreni (jud. Vâlcea), se organizează **Expoziția de Fotografie „Troitele și Crucile de hotar din județul Olt”**.

● Continuă derularea Programului „Căminul Cultural - Programe de activități și priorități”, în cadrul căruia au loc instruirii, programe de educație permanentă, spectacole metodologice, expoziții, proiectii de film, conferințe și întâlniri cu specialiști și personalități culturale.

Prahova

1-6 noiembrie – Drajna - Centrul Regional

Festivalul Șanselor Tale - manifestare complexă privind educația adulților, desfășurată în localitățile Drajna, Posești, Starchiojd, Bătrâni, Cerașu, Teișani și Izvoarele, cu contribuția Asociației Universităților Populare Germane.

4-6 noiembrie – Măgureni

Festival de folclor și târg tradițional cu participare interjudețeană - ediția a VIII-a.

7-13 noiembrie – Breaza - Centrul Cultural

Expoziție județeană de goblen.

8 noiembrie – Telega

Ziua Localității Telega - manifestări cultural-artistice cu participare județeană și națională. În program: târg tradițional.

16-17 noiembrie – Bușteni

Sesiunea de Comunicări Științifice „Cultura și civilizația tradițională românească”. Participă etnologi din județ, din țară și din Republica Moldova.

19-20 noiembrie – Ploiești - Casa de Cultură a Sindicatelor

„Hazul la români” - duel al epigramiștilor cu participare națională: București, Buzău, Pitești, Ploiești, Chișinău.

27 noiembrie – Breaza - Centrul Cultural

Concurs județean de muzică folk. Organizatori: Primăria Orașului Breaza și Centrul Județean de Cultură.

● Pe parcursul lunii noiembrie, se desfășoară Caravana Culturală a Centrului Județean de Cultură și a Muzeului Județean de Istorie și Arheologie „Pe Drumurile și Cetățile Regatului DAC”: evocări, comunicări științifice, expoziții documentare. Localitățile vizate sunt: Dumbrăvești, Boldești-Scăeni, Lipănești, Măgurele, Gura Vitoarei, Vălenii de Munte, Teișani, Izvoarele, Măneciu, Drajna, Cerașu, Posești, Starchiojd, Bătrâni, Vărbilău, Strejnic, Tinosu, Predeal-Sărari.

Satu Mare

3 noiembrie – Satu Mare - Galeria de Artă a Primăriei

Vernisajul Expoziției colective de artă plastică Aurel Țent, Koter Vasile și Barath Csaba.

10 noiembrie – Satu Mare - Teatrul de Nord

Concursul pentru Formații Folclorice de Copii și Tineret *Danțul mânântăilor* - ediția I.

17 noiembrie – Satu Mare - Galeria de Artă a CJCPCT

Vernisajul Expoziției de artă plastică Gergely Csaba.

19 noiembrie – Ady Endre, comuna Căuaș

Comemorarea scriitorului Ady Endre.

25 noiembrie – Satu Mare

Aniversarea a cinci ani de la înființarea Asociației Scriitorilor de Nord-Vest.

Sălaj

16-17 noiembrie – Zalău

Întâlnirea Școlilor Populare de Artă din Nord-Vestul României.

26-27 noiembrie – Zalău

Festivalul Județean de Teatru pentru Elevi.

Sibiu

6-8 noiembrie – Valea Viilor

Festivalul Coral „Marțian Negrea” - ediția a VIII-a, organizat de Consiliul Local, Primaria, Biserica și Școala „Marțian Negrea” din localitate, în parteneriat cu Consiliul Județean Sibiu. În acest an este o ediție specială, întrucât biserica din localitate, cu Hramul Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, împlinește 150 de ani de la atestare.

11-13 noiembrie – Sibiu

Festivalul Național Studentesc de Dans - ediția a VIII-a.

17-19 noiembrie – Sibiu

Festivalul Național de Folclor „Ioan Macrea” - ediția a XIII-a. Această ediție se desfășoară sub genericul „Minorități conlocuitoare în spațiul de cultură românească” și se adresează ansamblurilor folclorice profesioniste din țară și specialiștilor în domeniul folclorului. Este singurul eveniment folcloric de tradiție care pune în dialog jocul românesc cu cel maghiar, sârbesc, german etc., singurul festival care stimulează competiția între ansambluri profesioniste aparținând unor culturi diferite. Organizator: CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu, în colaborare cu Cercul Militar Sibiu și Consiliul Local Sibiu, prin

Primăria și Casa de Cultură a Municipiului Sibiu, cu sprijinul financiar al Administrației Fondului Cultural Național.

20 noiembrie – Săliște

Festivalul Corurilor Tradiționale - ediția a II-a. Evenimentul este de nivel național și își propune promovarea artei corale.

26-27 noiembrie – Agnita

Festivalul de Folclor „Cânt și joc pe Hârtibaci” - ediția a XVII-a.

● **Ansamblul Folcloric Profesionist „Cindrelul-Junii Sibiului” participă la emisiunea „Dansez pentru tine” de la PRO TV, transmisă în direct vineri, 4 noiembrie, ora 20.30.**

Suceava

4-6 noiembrie – București

Târgul „Produs în Bucovina”.

18 noiembrie – Suceava

„Alexandru Bidirel” - festival-concurs interjudețean de interpretare instrumentală a folclorului muzical - vioară - ediția a IX-a.

21 noiembrie - 16 decembrie – Suceava

Salonul anual al artiștilor plastici amatori.

Timiș

11-13 noiembrie – Timișoara

Zilele Culturii Românilor din Voivodina la Timișoara - spectacole folclorice, expoziții de artă populară.

● Sub genericul *Relații culturale cu și pentru comunitățile românești din Serbia*, Centrul de Cultură și Artă Timiș organizează manifestări etnofolclorice în zilele de 7 noiembrie și 27 noiembrie, în localitățile Zrenjanin și Uzdin (Serbia).

Tulcea

11 noiembrie – Tulcea

Prezentarea raportului final al Proiectului „Studiu sociologic de piață culturală la nivelul județului Tulcea”.

14 noiembrie – Tulcea - Teatrul „Jean Bart”

Ziua Dobrogei - expoziție cu vânzare a meșterilor populari din județul Tulcea și spectacol folcloric susținut de Ansamblul

Artistic „Baladele Deltei”, eveniment organizat de Primăria Municipiului Tulcea.

25 noiembrie – Tulcea, Cerna

Concursul Național de Poezie și Eseu „Panait Cerna” - ediția a XXXVI-a.

Vâlcea

4-5 noiembrie – Râmnicu Vâlcea - Teatrul „Anton Pann”, Casa Memorială „Anton Pann”

„Povestea vorbei” - festival național de creație satirică, epigramă și proză scurtă - ediția a VI-a.

13 noiembrie – Perišani

„Posada 201” - manifestări etnofolclorice organizate cu prilejul **Zilei Comunei Perišani** - ediția a XI-a.

17 noiembrie – Râmnicu Vâlcea - Galeria de Artă „Constantin Iliescu”, Statuia poetului George Țârnea

„George Țârnea” - festival național de creație poetică - ediția a V-a.

19-20 noiembrie – Boișoara

„Pe Plaiul Boișoarei” - manifestări etnofolclorice dedicatei **Zilei Comunei** - ediția a V-a.

24 noiembrie – Râmnicu Vâlcea - Teatrul „Anton Pann”

„Rapsodii de toamnă” - seară de muzică și poezie.

Confesiuni

Ioan Măric

Despre domnul Ioan Măric este inutil să mai fac vreo prezentare. Bun povestitor, dezarmant de sincer și delicios de mucalit, Ioan Măric este unul din numele de referință în lumea artei naive. Invitat în numeroase expoziții de gen, este îndrumător, este observator și spectator deopotrivă al lumii în care trăim, iubitor al folclorului și al vatrei satului, cu toată măiestria sa.

Este Bădița Ioan Măric!

D.D.: Domnule Măric, pe dumneavoastră vă las să povestiți ce vreți, că știu că sunteți povestitor așa, mai molcom, mai moldovean, dar foarte apăsător.

I.M.: Așa mi se spune, și „Ion Creangă al picturii naive”, „Ion de la Luncani”.

Eu vin din satul Luncani, comuna Mărgineni, județul Bacău. Eu mă reîntorc în satul meu natal, unde, cu pensula, ilustrez locurile copilăriei mele, obiceiuri, datini și tradiții. Lada mea de zestre e satul meu românesc, cu obiceiuri, datini și tradiții, de acolo e izvorul meu de inspirație, din satul Luncani; unde mă duc, eu port satul cu mine, cu oamenii gospodari, cu primarul satului și preotul paroh, care mi-este și neam, Vasile Gânju.

În lucrările mele am ilustrat povestirile mele din copilărie, care mi-au plăcut foarte mult. Mi-a plăcut de mic; dacă am fost autodidact... am învățat să lucrez cu povestirile mele, că măream personajele care-mi plăceau, pe baba Ileana, pe moș Ion și moș Costache, de câte ori vroiam.

Bunicul meu era fierar și avea și căruță; mă puneam să pictez spițele la căruță și spunea: „Ioane, să străluce mai tare!”. Dădeam câte o dungă albă și străluce!

„Vezi că străluce într-o parte prea tare!”

„Nu, că bate soarele, bunicule!”

Și tot așa, eu învățam câte un pic, câte un pic.

Dar tata nu vroia să mă dea să învăț, să mă fac.. Că spunea că nu învăț să mă fac nici popă, nici doctor, nici profesor, nimica. Dar de pictor, n-a zis. Și uite așa am ajuns pictor.

La casa părintească, după ce tata-mi făcea câte o coasă de 50 de cm, să mă pot ține la cosit după dânsul, seara, când veneam acasă, când se culca tata, la lampă, scoteam hârtia și cu creioane; creioane n-aveam, luam de unde găseam, ce aruncau alții. Mă apucam și desenam ce-mi plăcea mie din povești, că-mi plăceau și mai dormeam cu cartea de povești sub cap, parcă să intre-n cap; eu toate cele, povestirile de acolo, le trăiam în emoțiile mele, minte de copil: să ajung și eu să călătoresc peste mări și țări, să văd hotare.

Atuncea visam, dar acuma, la bătrânețe, visul s-a împlinit, ca să vezi.. numai să vrei, să și poți, să visezi, dar să visezi cu ochii deschiși. Am visat cu ochii deschiși, am fost și am colindat, le doresc și la nepoți să colinde; dar ca să colinzi, trebuie să muncești, să ai cu ce, Dumnezeu îți dă traistă, dar nu-ți bagă, îți dă har, dar trebuie să ai grijă de har, trebuie să muncești, să pui în traistă tot ce este și, dacă pui, pui din suflet, orice vrei să faci trebuie să ai creație, transpirație, pasiune și tot ce faci să pui suflet. Dacă n-ai pus suflet.. nimica, totul zboară.

De mic copil am visat să văd Palestina. Ei, la vârsta de 50 de ani, m-a ajutat Dumnezeu și, fiindcă este credință, doi ani de zile am fost la

Mormântul Sfânt și un Crăciun la Bethleem. Cât am stat acolo, n-am pictat nimic și, după ce am venit acasă, m-am apucat și, din amintiri, m-am apucat să fac Drumul Crucii, căci eu, într-o Vinere Mare, am dus și eu crucea și mi-a fost foarte ușor să lucrez, că personajele respective, care era Iisus Hristos, eram eu, și era o putere la mine în suflet care nu poți s-o descrii.

Așa se întâmplă întotdeauna: m-am apucat și am făcut și o pânză mare, de 10 metri pe 3,30 metri, cu Nașterea Domnului. Am muncit aproape șapte ani, dar a ieșit o lucrare trăsnet! Și astăzi este în custodie la Muzeul Național al Agriculturii, unde directorul muzeului, care este și popă, Răzvan Ciucă, și datorită dânsului, care m-a văzut pe Internet, și mi-a zis: „Bădiță loane, vino la mine și hai să facem un proiect!”, și am plecat în Parlamentul European. Am ilustrat „Drumul Crucii” și „Popas în Grădina Maicii Domnului”, dar ilustrează așa... când am ajuns acolo, s-au prăpădit de răs, adică toate ale mele erau comice.

Acum, povestitor nu sunt, dar în arta naivă, asta mută cum este, râde lumea. Las' să râdă, loane!... Doar de asta am și făcut, ca să râdă.

M-am apucat și am pictat tot ce mi-a trăsnet prin cap, că, da, numai lucrând ideile îți vin, dacă nu, nu, nu muncești, nimica. De multe ori, pe-o ureche intră, pe alta iese, dar ceva mai rămâne în tărtăcuță și, așa, la bătrânețe cum este, parcă e mai groasă câteodată și nu se prinde așa de bostanul ăsta, dar ce-am învățat rămâne bun învățat.

Am învățat foarte mult din obiceiurile și proverbele românești, am găsit foarte multe acolo și sunt expresii din popor... nu poți să le redai toate, dar le redai cum crezi că este mai bine.

Pățaniile, cele mai multe, se regăsesc în lucrările mele. Precum și Creangă, din pățaniile lui a scris, și e mai ușor să pictezi tu din pățaniile tale, decât din altele, că alea... ce au scris alții, poate nu poți să spui, dar ce-i al tău e și mai ușor, ai trăit tu viața. Și viața, când o pui pe pânză, este mai ușor; în culori o descrii, starea ta sufletească o descrii în culori, cel mai bine vorbești prin culoare, și de la tinerețe, și la bătrânețe (...).

Stai câteodată și-ți clocește mintea și îți vine câte o idee. Până o scoți la capăt, nu te lași. Te apucă și cântatul cocoșului, dimineața la trei (...).

Când eram mic copil, când se făcea șezătoare, clacă, plecam cu mama, mă lua de fuse, și mă țineam, și mă duceam, și stăteam cu gura căscată la povești și povesteau babele satului... A avea câte un hâtru așa, câte o moacă de moșneag, și așa de frumos povestea, de rămâneai cu gura căscată... „Înghite, loane, îngHITE! Închide, loane, gura, că-ți intră vreo muscă!”

Fierbeau câte un ceaun de cartofi, o oală de vin din beci și apoi se dezlegau gurile și povesteau până adormeam eu cu capul pe poala mamei și torceau... „Hai acasă, loane!”, mă lua de-o aripă... și câte, și câte pățanii!

Vin spontan, așa, că așa sunt picturile, mă apuc de un personaj și iese altul, mă apuc de Păcală și iese Tândală. Ce să fac? Așa sunt eu.

D.D.: *Vreau să-mi povestești despre cum ați pictat dumneavoastră acolo, la bloc, pe scară.*

I.M.: *Da. Noi, când ne-am mutat la bloc, cu o vecină, am făcut o pictură pe-o foaie de cort, de 1,50 metri pe 1,25 metri, cu Daniil Sihastru, cu Ștefan cel Mare, cu muma, inspirat din Ștefan cel Mare, că mi-a plăcut să citesc... Cât a rămas așa în biblică mea, în căpățâna mea.*

Și... a stat cât a stat și ne-a furat-o. Într-o dimineață, ne-a rupt-o din șuruburi, a rămas numai locul, lucrarea a dispărut.

Hopa! Am întreat vecinii dacă știu... nimeni.

Ei, ne-am apucat cu toți vecinii și „Hai să facem întâi pe perete! N-o să fure peretele!”

Și am făcut „Ăsta-i Costică al nostru care vorbește ca prostu”, este prostul satului; este întotdeauna câte unul din ăsta care sparge și se trezește vorbind.

Am făcut pe un perete la bucatărie, ăsta de exterior și... oleacă, câte oleacă, „Hai, vecine, mână jos!”, și i-am luat pe toți la rând și dai!, cu culorile lor, cu ale mele... Și noaptea, la trei noaptea, unu noaptea, la lampă, la bec, și câte un scăunel, și câte una mică, să vină inspirația, că nu mergea pensula. Și am pictat casa scării. A stat douăzeci și ceva de ani.

Până a venit unul plecat de acasă, un zurliu, și a început să decojească; lui nu-i plăcea. Și a plecat, a plecat de tot... unde cântă cucul, la un loc liniștit, cu verdeață, acuma nu-l mai doare nica... Și am văruit, dar au rămas locurile pe unde am pictat și am lăsat pe fiecare să-și pună imaginea dânsului, ce a gândit el și cum îi place, eu îi mai îndrumam.

Le plăcea, aveau idei, dar era greu, erau puturoși, trebuiau împinși de la spate (...).

La cârciumă, Ioan Măric (Bacău)

Bunicul meu era clopotar la biserică și când mai cădea câte o bucată de ceva de la biserică, mă duceam și reparam și recondiționam.

Iar tata era mândru și dânsu' că are fecior, că pe uliță, unde m-am născut eu, care de-acuma îmi purta numele... Când în Consiliul Local și în Primărie s-a aprobat ca ulița unde am copilărit să-mi poarte numele, Pictorul Ioan Măric.

Voi pleca în Franța pentru a doua oară, unde voi îndruma copiii în pictura naivă, așa cum îmi place mie să-i îndrum, cu povești, cu povestiri, dar îi las pe ei în pace (...). Copiii care au har, mie nu-mi trebuie mult, cică la un car nu trebuie multe ghioage, numai îi îndrum... Și eu am fost ajutat și la rândul meu trebuie să ajut mai departe, așa este dat.

Aici, în tabără, sunt foarte mulți tineri care au venit pentru prima dată și sunt bucuroși, cum am fost și eu bucuros pentru prima dată, m-am întâlnit cu cei bătrâni de acolo, care astăzi nu mai sunt: Ghiță Mitrăchiță, doamna Debreczeny, Niță Nicodin și mulți alții, și din București, Văduva, Scripcaru și Savu, Pavelescu, Pavelescu a venit oleacă mai târziu, în '75, și am făcut câțiva ani buni, în care am mers în tabără.

Se educă foarte mult în această tabără, sunt foarte multe de povestit.

Aici i-am dat ideea domnului director cu o ușă, am vrut ca să pictez eu ușa, dar colegul meu Iftinchi de la Iași a zis să facem toți, să pictăm o ușă; și el e comic, e și poet, și poiată, și pictor, și sculptor, are de toate, are multe părți rele la cap, dar trebuie și ajutat, săracul. Dar e și un bun coleg. Acuma, nu vreau să-l laud, că pe urmă prinde aripi, mie nu mi-au crescut coarnele, și nici aripi, cel mai bine e să fii modest în viață, precum e și el.

Multe, multe sunt de povestit!

Eu am scos și un album de artă naivă. În acest album am ilustrat vorbele poporului, la fiecare expresie am căutat să dau o viață personajului, vorbe respective.

De la viața la țară, avem persoane care, cum se spune, au gama de culori... doamna de la Răcăciuni (Salomia Andronic - n.r.) are „verde de Răcăciuni”, este „verde de China”, „verde smarald”, „verde veronez”, dar ea are „verde de China” și foarte bine îl susține, mi-a plăcut întotdeauna, este autentică, este originală, sursa de inspirație e satul și este și o bună povestitoare, povestește din viața satului, recită, are memorie extraordinară, este în expoziții, nu este ranchiunoasă...

Sunt mulți care, dacă au tras o linie sau o pensulă, sunt, gata!, mari artiști! Sau dacă au scris o poezie, de stai cu picioarele în ligheanul rece, nu înțelegi nimic, e marele poet!

Mai lăsăm o pauză, că...

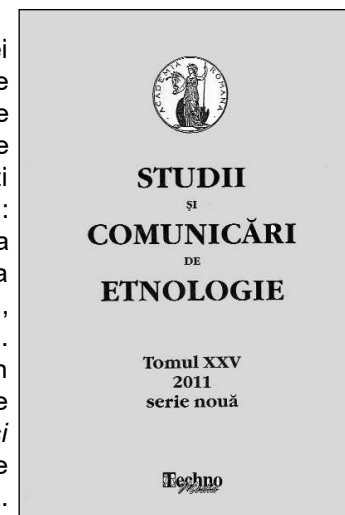
A transcris
Ioana Mădălina MUNTEANU
Referent, CNCPCT

Noi apariții editoriale

Studii și comunicări de etnologie

Studii și comunicări de etnologie - tomul XXV a apărut de curând la Editura Techno Media Sibiu. Volumul, coordonat de etnologul Ilie Moise, redactor șef, este realizat prin strădania Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul-Junii” Sibiu și a Institutului de Cercetări Socio-Umane Sibiu, cu sprijin financiar din partea Administrației Fondului Cultural Național.

Fiind unicul periodic al Academiei Române dedicat culturii tradiționale (de peste 30 de ani), buletinul se bucură, ca de fiecare dată, de contribuții ale unor specialiști recunoscuți în domeniu, precum: Rodica Raliade, Ioana-Ruxandra Fruntelată, Narcisa Știucă, Otilia Hedeșan, Nicolae Constantinescu, Sebastian Ștefănuță, Horst Klusch. Alături de specialiști consacrați, în paginile revistei se regăsesc și numele unor tineri cercetători, *Studii și comunicări de etnologie* definindu-se astfel ca o veritabilă școală etnologică.

Focusarea pe nuclee tematice este continuată și în tomul XXV. Astfel, un prim nucleu este axat pe necesitatea perfecționării și profesionalizării cercetătorilor care abordează segmente ale culturii tradiționale. Se pun în discuție aspecte precum: *Cercetarea etnologică românească: educație și adaptare, terenul etnologic și terenurile actuale, Etnologia, what for?, Despre predarea disciplinelor etnologice și profesionalizarea cercetării în domeniu, Reflecții în marginea profesionalismului în etnologie.*

Cel de-al doilea calup promovează rezultatele proiectului *Cercetarea meșteșugurilor tradiționale sibiene*, derulat în 2010, de CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu cu sprijinul AFCN. Studiile aduc în atenție starea actuală a meșteșugurilor tradiționale din județul Sibiu, precum și pe acei puțini oameni care mai știu să țasă, să coasă ii, să împodobească pălării, să coasă cojoace, să facă mobilier în stil tradițional sau harnașamente.

Urmând structura care a consacrat această revistă, sumarul tomului XXV include studii din domeniile Folclor - Etnologie - Antropologie, studii dedicate culturii tradiționale a minorităților din România, articole menite să semnaleze aniversările anului sau noile apariții editoriale. De asemenea, în paginile revistei se regăsesc gânduri și aprecieri ale specialiștilor la aniversarea a 25 de numere ale publicației *Studii și comunicări de etnologie*.

Publicația asigură accesul specialiștilor străini la cultura tradițională românească datorita profilului bilingv (română și germană) și a rezumatelor în limbi de circulație internațională care însoțesc fiecare studiu de specialitate.

Gabriela NEGRU

Referent CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu